

BRAFA

A R T F A I R

26 januari tot 3 februari 2019

DELEN

P R I V A T E   B A N K

‘Het leven van Gilbert & George is één grote performance’

Het Britse kunstenaars-koppel Gilbert & George is de eregast van deze BRAFA. Galeriehouder Albert Baronian kent hen al sinds 1971. Een interview.

Het wordt stilaan een traditie op BRAFA: één hedendaagse kunstenaar van wereldniveau krijgt elk jaar een showcase op de beurs. Na Christo en Julio Le Parc is dit jaar Gilbert & George de eregast. ‘Gast’ schrijven we bewust in het enkelvoud, want Gilbert & George zijn twee personen, maar treden naar voor als één kunstenaar. Sinds ze elkaar in 1967 leerden kennen in Londen, is heel hun leven één grote performance. Ze zijn samen een levend kunstwerk, als het ware. Galeriehouder Albert Baronian, die BRAFA met het duo in contact bracht, volgt hen al decennia lang en verkoopt ook hun werk. Geen betere persoon om te polsen wie het raadselachtige duo eigenlijk is.

BRAFA: U kent Gilbert & George al sinds 1971, toen ze pas afgestudeerd waren aan St Martin's School of Art. Hoe kwamen ze op uw radar?

Albert Baronian : ‘Vóór ik mijn galerie startte in 1973, schreef ik soms kunstkritieken voor een Franse titel, ‘Chroniques de L’Art Vivant’. Ik maakte voor hen ook reportages rond hedendaagse kunstenaars. Het blad vroeg me in 1971 om Herman Daled te ontmoeten. Die Brusselselse kunstverzamelaar zou Gilbert & George in Brussel uitnodigen voor een performance in de Louizalaan. Meer bepaald in de depots van kleermaker Burch, waar ze hun fameuze ‘Singing Sculpture’ zouden opvoeren. Helemaal geschminkt in goud zongen ze, uitgedost in kostuum, de Engelse traditional ‘Underneath the Arches’. Het was de eerste keer dat ik ze zag zingen en dansen. Ik begreep niks van hun conceptuele performance, maar het werk fascineerde me wel en ik publiceerde erover. Een 12tal mensen was toen aanwezig, meer niet. Vergeet niet dat hedendaagse kunst in de jaren 70 veel meer niche was dan nu. Er waren toen nauwelijks galleries of verzamelaars actief. De performance ging ongemerkt voorbij. Maar sindsdien hebben Gilbert & George wel een bijzondere band met ons land: hun eerste verzamelaars kwamen uit België.’

Het duurde nochtans tot 2009 voor u zelf de eerste solotentoonstelling met Gilbert & George in uw galerie kon organiseren. Waarom ging er zoveel tijd over?

‘Na die performance in 1971 heb ik ze jarenlang niet meer terug gezien. In 1986 wonnen ze de prestigieuze Turner Prize, in 2005 vertegen-

© Gilbert & George, 2015. Image courtesy Gilbert & George.

woordigden ze Groot-Brittannië op de Biënnale van Venetië. We ontmoetten elkaar begin jaren 2000 opnieuw op een diner in Athene, op uitnodiging van Galerie Bernier / Eliades, die ook op BRAFA exposeert. Het idee ontstond daar om samen te werken. Gilbert & George waren enthousiast voor een galerietentoonstelling in Brussel. In 2009 toonden we dan voor het eerst hun ‘Jack Freak Pictures’, waarvan er ook één op BRAFA zal te zien zijn. Op het perron in Brussel-Zuid ontmoette ik kort daarna toevallig Paul Dujardin, de directeur van het Brussels Paleis voor Schone Kunsten. Hij bleek heel geïnteres-

seerd om een grote expo te doen rond Gilbert & George. Dat konden we realiseren in oktober 2010. Intussen deden we al drie soloshows met hen in de galerie.’

Zijn het supersterren die zichzelf afschermen van het publiek?

‘Totaal niet. Voor elke expo komen ze persoonlijk naar Brussel. Ze houden dan lezingen, doen interviews, houden spontane performances en ontmoeten verzamelaars. Ze stellen zich compleet beschikbaar voor iedereen. Vergeet niet dat hun slogan ‘Art for All’ is. Ze willen hun werk zoveel mogelijk verspreiden. Alle catalogi die we uitgeven, zijn persoonlijk door hen gesig-

neerd. En ze signeren ook affiches: de meest democratische kunstvorm die er bestaat. In 2007 gaven ze zelfs een gratis downloadlink, zodat iedereen een echte Gilbert & George thuis kon afprinten.’

Wat boeit u zo in hun werk?

‘Ze zijn hun werk. Ze zetten hun lichaam in als kunstwerk, daarom noemen ze zichzelf ook ‘Living Sculptures’. Gilbert & George is één kunstenaar: ze leven en werken onafscheidelijk in totale symbiose. Dat prikkelt me enorm. Heel hun leven is één langgerekte performance. Hen bezig zien, is bijzonder fascinerend. Als de één begint te praten, dan vult de ander blindelings de zin-

nen aan. Ze zijn altijd onberispelijk gekleed in hetzelfde soort kostuum: niemand heeft ze ooit zonder hemd, das of jasje gezien. Ze eten ook quasi altijd in hetzelfde restaurant in de buurt waar ze wonen, Spitalfields. Die uniformiteit in hun leven is een bewuste keuze: zo hebben ze nooit last van keuzestress. Hun leven speelt zich af in en rond hun woning. Ze zeggen zelf dat ze binnen die microkosmos alles kunnen vinden wat ze nodig hebben. Hun thema’s komen allemaal uit de samenleving rondom hen, met alle excessen en typisch Britse humor van dien.’

Zijn ze ook privé een koppel?

‘Dat is taboe, ze spreken er nooit over. Gaan ze samen op vakantie? En dragen ze dan ook een kostuum op het strand? Ik heb er geen idee van. Ik moet zeggen: ik ben al een paar keer in hun woning in Londen geweest, waar ook hun atelier is ondergebracht. Maar zelfs daaruit kon ik niet afleiden of ze ook effectief samenwonen of niet. Als je hen ontmoet, lijkt het wel alsof je in een soort rollenspel bent beland. Alles lijkt wel een scenario, dat de twee hoofdrolspelers tot in de puntjes beheersen. Theater of niet: Gilbert & George zijn de meest beleefde en aimabele kunstenaar die ik al ontmoette. Het duo roddelt bijvoorbeeld nooit over andere kunstenaars. Ze beweren zelfs dat ze niet naar tentoonstellingen gaan, nooit TV kijken of nooit naar muziek luisteren. Of dat waar is, weet ik niet. Maar het zegt veel over hun unieke positie in de kunstwereld.’

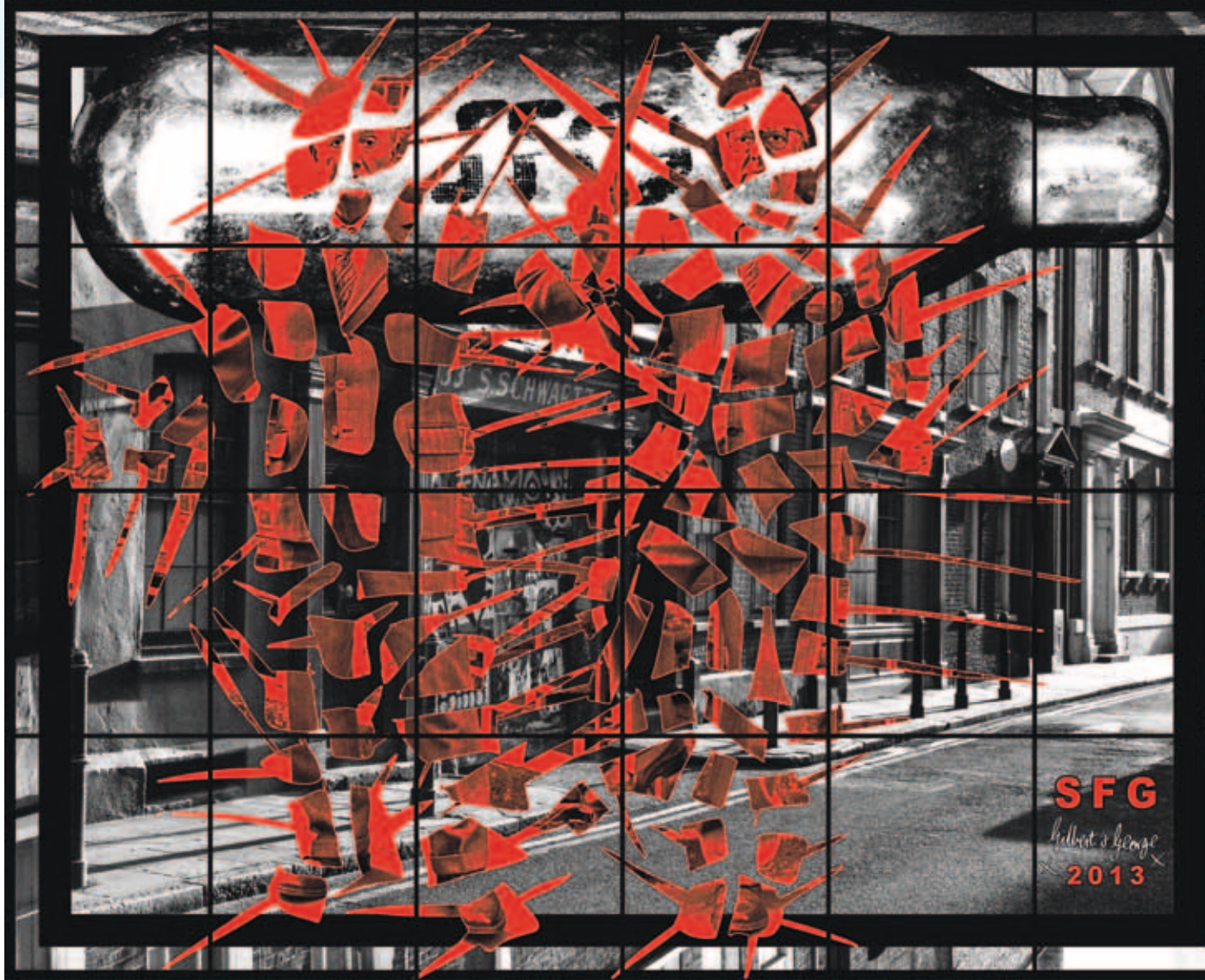
Seks, terrorisme, religie, uitwerpselen, geweld: Gilbert & George schuwt nochtans de actuele controversiële thema’s niet in hun beelden.

‘Klopt, ze zoeken graag de grenzen van het aanvaardbare op. Hun werken of opinies kunnen nogal aanstootgevend overkomen, maar ze choqueren altijd met een dosis humor. In interviews komen ze nogal conservatief over. Ze zijn inderdaad royalist én pro Brexit. Maar of ook dat een ingestudeerd deel van hun performance is, kan ik niet zeggen.’

U stond als galeriehouder mee aan de wieg van de hedendaagse kunstbeurs Art Brussels. Maar u exposeert ook al enkele jaren op BRAFA. Hoe zou u beide beurzen profileren?

Gilbert & George - TEACHER STRAIGHT (2011) - Image courtesy Gilbert & George, White Cube and Albert Baronian

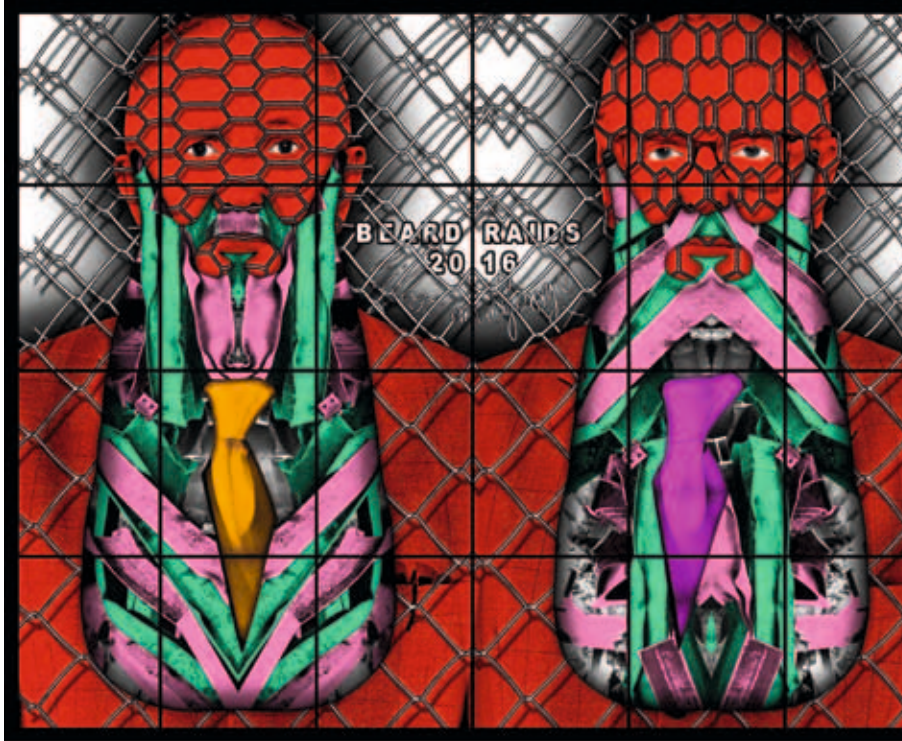

Gilbert & George - SFG (2013) - Image courtesy Gilbert & George, White Cube and Albert Baronian

‘Art Brussels is een gespecialiseerde beurs, waar verzamelaars van hedendaagse kunst komen om artiesten en galleries te ontdekken. Boven de 200 000 euro is het moeilijk om daar werken te verkopen. Op BRAFA lukt dat wel. BRAFA is een eclectische beurs, waar je van de ene specialiteit in de andere belandt, over de verschillende beschavingen en tijdperiodes heen. Van Afrikaanse kunst tot originele striptekeningen, van antiek meubilair tot beeldhouwkunst en oude meesters: BRAFA is een feestijn voor estheten zonder oogkleppen.’

Hedendaagse kunst is pas sinds enkele jaren een volwaardig domein op BRAFA. Waarom bent u standhouder geworden?

‘Ik kwam zelf altijd op maandag naar BRAFA om rustig rond te lopen, buiten alle drukte om.

Gilbert & George - BEARD RAIDS (2016) - Image courtesy Gilbert & George, White Cube and Albert Baronian

Ik ben zelfs klant, want ik kocht al enkele Egyptische kattenbeeldjes voor mijn vrouw, die aan een collectie ‘kattenkunstwerken’ bouwt. Op een dag nodigde tapijtenhandelaar Christian Vrouyr me uit op het openingsdiner van BRAFA. We hebben allebei Armeense roots, onze ouders waren vrienden, dus ik ging op de invitatie in. Op die VIP-avond geloof ik mijn ogen niet: ik zag dat al mijn klanten en alle belangrijkste verzamelaars er rond liepen. Ook alle sleutelpersonen uit de politiek, economie en het zakenleven waren aanwezig. Toen besefte ik: dit is een evenement waar zoveel belangrijke mensen op afkomen. Dus stelde ik mij het jaar erna kandidaat voor een stand. Ik heb nog geen seconde spijt gehad.’

Past u uw aanbod dan aan het BRAFA-publiek aan?

‘Absoluut. En ik merk dat mijn collega galeriehouders, gespecialiseerd in hedendaagse kunst,

dat ook doen. Omdat de aanwezige verzamelaars zo’n brede blik hebben, probeer ik hen niet alleen te verrassen met hedendaagse kunst, zoals op Art Brussels. Ik combineer op mijn stand actuele kunst met historische werken. Bijvoorbeeld van de ZERO-kunstenaars, van Keith Haring of van René Magritte, zoals vorig jaar. Dit jaar breng ik onder meer werk mee van Gilberto Zorio, Janis Kounellis, Alain Sechas, Michelangelo Pistoletto, Wang Du en Lionel Estève. En natuurlijk: Gilbert & George.’

Veel succes!

Gilbert & George geeft op donderdag 24 januari tussen 12u en 13u een lezing in het auditorium van Leefmilieu Brussel op de site van Tour & Taxis (Havenlaan 86c) in Brussel. Tickets kosten 8,5€ per persoon, verkrijgbaar via de website van BRAFA of aan de deur (indien niet uitverkocht).

Eén van de gravures van Pieter Bruegel de Oude, die Lex Antiqua verkoopt op de stand van de CLAM

1 Bruegel toont de zoekende mens

Wie ben ik? Wat is mijn plek in de wereld? Is er leven na de dood? Wat is de zin van het leven? Bruegel toont in zijn werk de mens die zoekend is. En daarmee sluit hij naadloos aan bij onze tijd: veel mensen lijken de pedalen kwijt en zoeken houvast in meditatie of andere vormen van zingeving. In Bruegels werk maakt de mens vaak morele keuzes, bijvoorbeeld tussen verschillende deugden. Niet toevallig maakte de kunstenaar in 1559 een reeks prenten rond de zeven deugden. Even typerend is zijn prent 'Elck' uit 1558, waarop de centrale figuur met een lantaarn tussen allerlei wereldse objecten naar zingeving speurt. 'Maar Bruegel is niet de pastoor of dominee, die met het gebiedende vingertje absolute antwoorden biedt op die morele dilemma's. Hij oordeelt niet, maar toont de mens die op zoek gaat naar antwoorden. Dat is typisch voor de Erasmiaanse ondertoon in de stedelijke cultuur in de Zuidelijke Nederlanden,' aldus Bruegelspecialist Manfred Sellink.

BRAFA Bruegeliaans

2 Bruegel is niet zo boertig als wordt gezegd

'Aan het begin van de 20ste eeuw werd Bruegels werk weer herontdekt. In die periode verschenen ook de eerste monografieën en oeuvrecatalogi,' weet prof. Dr. Manfred Sellink. 'De tentoonstelling 'Les Primitifs Flamands' in 1902 in Brugge was een belangrijk moment voor Bruegels appreciatie. Op die expo werd Pieter Bruegel de Oude in één adem genoemd met Jan Van Eyck, Hans Memling en Rogier van der Weyden. Het inspireerde de Vlaamse schrijver Felix Timmermans, bekend van zijn roman 'Pallierter' (1916), voor een boek: 'Pieter Bruegel, zoo heb ik u uit uwe werken geroken' (1928). Daarin zette hij het clichébeeld van de 'Boeren-Bruegel' neer. Dat stereotiepe beeld van de schilder met de platte humor en de typisch Vlaamse boerenthema's is hardnekkig.

Maar die 'Boeren-Bruegel' strookt niet met de werkelijkheid: hij schilderde amper boerentaferelen en zelfs die hebben iets stedelijks. Het waren vooral de zonen van Bruegel die veel van die taferelen oneindig hebben gekopieerd (zie onder). Timmermans' cliché leeft enkel nog beperkt voort in Vlaanderen. In Oostenrijk, Nederland of Duitsland kijkt men met totaal andere ogen naar Bruegels werk. Daar wordt zijn oeuvre niet landelijk, maar internationaal geapprecieerd. Vergeet niet dat Bruegel populair is tot in Japan, ook al kent men daar de Christelijke beeldcultuur niet. De expo's die ik maakte, waaronder die in Wenen, ondersteunen dat beeld van de Boeren-Bruegel evenmin. Ook in de recente publicaties en wetenschappelijke studies verschuift de perceptie duidelijk.'

Een boerenbruiloft van Pieter Bruegel de Jonge, op BRAFA te koop bij Costermans.

Het Bruegeljaar gaat op BRAFA absoluut niet ongemerkt voorbij. In twee Art Talks belichten we het werk van de 16de-eeuwse meester en tal van handelaars brengen 'bruegeliaans' werk mee naar de beurs. 7 redenen waarom Bruegels werk anno 2019 nog zo springlevend is.

3 Bruegels humor werkt aanstekelijk

'Het eerste wat mensen meestal opvalt, is Pieter Bruegels humor. Zijn oeuvre zit vol ironie en woordgrappen en die werken nog altijd aanstekelijk,' zegt prof. Dr. Manfred Sellink, directeur en hoofdconservator van het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten in Antwerpen. Zijn blik is 'astandelijk, maar menslievend. Hij toont met veel empathie onze condition humaine, met al zijn sterktes en zwaktes,' zegt Bruegelkenner Manfred Sellink. Anders gezegd: Bruegel schilderde niet boven de hoofden van de mensen heen. Zijn werk toont een zekere betrokkenheid, waardoor het ook een directe impact heeft op de kijker. Dat maakt dat zijn werk blijft aanspreken. En dat maakt het ook fundamenteel anders dan dat van Hieronymus Bosch. 'In zijn tijd werd Bruegel al bestempeld als 'de nieuwe Bosch', zegt Sellink. Het grote verschil tussen hun werk is de mentaliteit. Bosch' werk is 'eschatologisch': het draait over het einde der tijden, het doemdenken, de dood en de onzekerheden van het noodlot. Ook Bruegel werkt rond die thema's, maar concentreert zich veel meer op de mens en zijn gedrag op aarde. Je voelt zijn mededogen, tot in de kleinste details. Dat is typisch voor de Erasmiaanse traditie in het Antwerpse humanistische milieu waarin Bruegel vertoefde.'

4 Bruegel was een warm mens

'Over de persoon Pieter Bruegel de Oude weten we heel weinig. Er is niet veel biografische informatie beschikbaar. Dus we kunnen ook moeilijk zeggen of zijn werken zelfspot of autobiografische elementen bevatten. Wat we wel kunnen afleiden uit zijn werken: hij was een warm observator van het menselijk gedrag. Zijn blik is niet minachtend of afstandelijk, maar menslievend. Hij toont met veel empathie onze condition humaine, met al zijn sterktes en zwaktes,' zegt Bruegelkenner Manfred Sellink. Anders gezegd: Bruegel schilderde niet boven de hoofden van de mensen heen. Zijn werk toont een zekere betrokkenheid, waardoor het ook een directe impact heeft op de kijker. Dat maakt dat zijn werk blijft aanspreken. En dat maakt het ook fundamenteel anders dan dat van Hieronymus Bosch. 'In zijn tijd werd Bruegel al bestempeld als 'de nieuwe Bosch', zegt Sellink. Het grote verschil tussen hun werk is de mentaliteit. Bosch' werk is 'eschatologisch': het draait over het einde der tijden, het doemdenken, de dood en de onzekerheden van het noodlot. Ook Bruegel werkt rond die thema's, maar concentreert zich veel meer op de mens en zijn gedrag op aarde. Je voelt zijn mededogen, tot in de kleinste details. Dat is typisch voor de Erasmiaanse traditie in het Antwerpse humanistische milieu waarin Bruegel vertoefde.'

Bij Galerie Florence de Voldère hangt dit jaar op BRAFA deze lenteallegorie van Jan Bruegel de Jonge & medewerker.

5 Bruegel leefde in woelige tijden, zoals wij

'De manier waarop Bruegel naar de mens en de wereld kijkt, is heel hedendaags,' vindt Manfred Sellink. 'Hij leefde in één van de meest disruptieve periodes in de geschiedenis. Alles was in beweging op politiek, religieus, sociaal en economisch vlak. En daarin zie ik een belangrijke parallel met de woelige tijd waarin we nu leven. Armoede, huisvesting, religieuze spanningen: de maatschappelijke thema's van toen zijn nu ook nog relevant,' zegt hij. 'In de 16de eeuw groeide Antwerpen uit van een kleine stad tot een bloeiende metropool. En dat gaf een enorme boost aan de toenmalige economie en kunst. Maar in haar kielzog bracht die bloei ook tal van socio-economische problemen mee. Hoe vang je bijvoorbeeld de bevolkingstoename in een stad op? Wat met huisvesting, armen en daklozen? Bruegel is niet blind voor de uitdagingen van zijn tijd. Hij toont de mens, met al zijn levenslust en zwakheden, in die woelige periode van de geschiedenis.'

Valerius de Saedeleer inspireerde dit winterlandschap uit 1924 duidelijk op Pieter Bruegel de Oude. Te koop bij Galerie Oscar De Vos

Bruegel inspireert nog steeds

'Bruegels thema's, virtuositeit, techniek, humor en compositietechnieken leven verder in de kunst van de 20ste en 21ste eeuw. Baanbrekend was de expo 'Les Flamands Primitifs' (1902) in Brugge, waarop Bruegel een prominente plek innam. Die expo had veel invloed op de toenmalige avant-garde artiesten. Vlaamse expressionisten zoals Gustave Van de Woestijne en Constant Permeke verwijzen in hun boerenkoppen letterlijk naar Bruegel. En Valerius De Saedeleers winterlandschappen (zie boven) doen heel sterk aan die van Bruegel denken,' zegt Manfred Sellink. 'Niet alleen zijn letterlijke thema's, maar ook zijn gevoel voor compositie en kleur waren invloedrijk voor recente generaties kunstenaars. In de inleiding voor het boek van Ben Sledsens, een jonge hedendaagse Antwerpse kunstenaar, leg ik de brug naar Bruegels compositorische technieken, die Sledsens beïnvloedden.' In het Kasteel Van Gaasbeek loopt vanaf april een tentoonstelling rond de invloed van Bruegel op moderne en hedendaagse kunstenaars. 'Feast of Fools: Bruegel herontdekt' toont enkel werk van artiesten, 'die iets met Bruegel hebben'. Naast De Saedeleer, Permeke en Van de Woestijne ontdek je er 'Bruegeliaanse' werken van onder meer Jules De Bruycker, Jean Brusselmans, Anto Carte, Otto Dix en George Grosz. Maar evengoed hedendaagse creaties van Pascale Marthine Tayou, Dirk Braeckman, Kasper Bosmans of Jimmie Durham.

7 Bruegel zet aan tot nadenken

Bruegels werk is heel gelaagd en dat maakt het toegankelijk voor kijkers van nu. 'Op het schilderij 'Het Luilekkerland' (1567) zie je een boer, een klerk en soldaat onder een boom luieren. Alles lijkt vanzelf te lopen in het utopische land. Drank loopt automatisch in de mond van de rustende klerk. Er waggelt een zwijn rond, waaruit al een stuk is gesneden, zodat het klaar is om opgegeten te worden. En er loopt zelfs een eijde op pootjes rond, dat al is gekookt. Die grappen vallen meteen op, net als de zegswijzen die letterlijk zijn afgebeeld. Maar er zit een veel serieuzer boodschap achter het werk. In Bruegels 'beloofde land' heerst duidelijk geen honger of dorst, terwijl hij leefde in een periode van hongersnood. Het luilekkerleventje van de elite, die dit schilderij zeker kende, staat in schril contrast met de bittere realiteit. Die kloof tussen arm en rijk is universeel en helaas nog steeds heel relevant. Wat heel boeiend is: Bruegels werk valt nooit in één keer te duiden. De verschillende niveaus waarop je zijn tekeningen, prenten of schilderijen kan interpreteren, zetten ook toeschouwers van nu tot nadenken. 'Bruegel werken zijn echte 'conversation pieces': ze nodigen uit om over te praten of over na te denken. Zijn schilderijen met spreekwoorden zijn als een gezelschapsspelletje, waar iedereen kan raden wat afgebeeld staat,' zegt Sellink. 'Op de tentoonstelling in Wenen zag je dat duidelijk: mensen bleven lang staan bij werken, bespraken ze in groep en wezen elkaar details aan. Bruegel nodigt uit tot reflectie en introspectie.'

BRAFA art talks

Elke dag is er om 16u in de BRAFA Lounge een lezing of rondetafelgesprek, een samenwerking tussen BRAFA en vzw Biapal. Een overzicht.

Zaterdag 26 januari Taal NL en FR

'Verzamelen: een plezier of een kwelling': een rondetafelgesprek over beheer, behoud, bescherming en overdracht van kunst, geleid door Marc Hemeleers, bestuurder en vennoot bij Eeckman Art & Insurance.

Zondag 27 januari Taal NL en FR

'Rocad.be: 100 years of Dealing with Art': na 100 jaar verandert de 'Koninklijke Kamer Kamer van de Antiquairs en Kunsthandelaars van België' haar naam naar ROCAD.be. Tijd voor een panelgesprek met voorzitter Francis Maere en ondervoorzitter Olivier Theunissen, beiden actief als kunsthandelaar.

Maandag 28 januari Taal Eng

'Post-constructivisme of de oorsprong van Sovjet Art Deco': Art Deco van de Sovjet-Unie, een unieke mix van Russische en Europese invloeden, beslaat een relatief korte periode van 1932 tot 1937. Een lezing door curator Kristina Krasnyanskaya, de voorzitter van het Thessaloniki State Museum of Contemporary Art Trustees Board en oprichter van Heritage Gallery in Moskou.

Dinsdag 29 januari Taal FR

'Herontdekking van Dulle Griet, een meesterwerk van Pieter Bruegel de Oude. Guy van Wassenhove (conservator bij het Fonds Baillet Latour) en Dominique Allart (professor kunstgeschiedenis Moderne Tijden aan de Universiteit van Luik) praten over de recente restauratie en de betekenis van het beroemde schilderij uit Museum Mayer van den Bergh in Antwerpen.

Woensdag 30 januari Taal NL en FR

'Bernard van Orley: Brussel en de renaissance': de renaissancekunstenaar Bernard van Orley was onder invloed van Rafaël en Dürer de grote vernieuwer van de Brusselse schilder- en wandtapijtkunst. Een gesprek tussen Dr. Véronique Bücken, Hoofd van de afdeling Oude schilderkunst aan de Koninklijke Musea voor Schone Kunsten van België en Dr. Ingrid De Meüter, Conservator Wandtapijten en Textiel aan het Museum Kunst & Geschiedenis in Brussel.

Donderdag 31 januari Taal FR

'Peggy Guggenheim: een passie voor collecties': Amélie d'Arshot praat over het tumultueuze leven van Peggy Guggenheim, een mecenas, kunstverslaafde en gepassioneerde verzamelaar, bekend van haar privé-museum in Venetië. Tijdens haar leven onderhield ze nauwe relaties met kunstenaars als Cocteau, Ernst en Duchamp.

Vrijdag 1 februari Taal NL

'Pieter Bruegel: meest recente ontwikkelingen en ontdekkingen': in het Bruegeljaar 2019 praat Prof. Dr. Manfred Sellink over de recente ontwikkelingen en ontdekkingen, die gedaan zijn naar aanleiding van de grote Bruegeltentoonstelling, die tot midden januari in het Kunsthistorisches Museum in Wenen liep.

Zaterdag 2 februari Taal ENG

'Uitdagingen van de nieuwe reglementeringen voor verzamelaars': CINOA is de belangrijkste internationale confederatie van verenigingen van kunst- en antiekhandelaars. Voorzitter Clinton Howell leidt een rondetafelgesprek met kunstexperts over de nieuwe wetgeving inzake het verkeer van kunstwerken.

Zondag 3 februari Taal NL en FR

'Wat is een meesterwerk?': Christiane Struyven, kunsthistorica en eadvocate, definieert aan de hand van 14 voorbeelden uit diverse tijdperken, disciplines en continenten wat precies de criteria zijn voor een meesterwerk.

‘Kunst kan het leven rooskleuriger maken’

Op haar debuut op BRAFA brengt de Antwerpse hedendaagse kunstgaleriste Sofie Van de Velde Frida Kahlo, Andy Warhol en Bram Bogaert mee. Maar welke vijf werken zou ze zelf kopen op BRAFA?

1. ‘De kleine harlekijn’ (1928) van Anto Carte, te koop bij Lancz Gallery, stand 15d

‘Dit is een schijnbaar open, mooi taferereel tussen een moeder en haar zoon. Beide figuren zijn geschilderd in prachtige harmonische kleuren. Een perfecte symbiose: alle elementen lijken aanwezig voor een moment van oprecht geluk. En toch straalt er een verschrikkelijke leegte uit het werk: de afstand tussen zoon en moeder lijkt erg groot. Dit is Anto Carte (1886 – 1954) op zijn best. Als Belgische figuratieve kunstenaar geeft hij ‘het leven zoals het is’ op een donkere manier weer.’

2. ‘Lucia 1’ (2017) van Julian Opie, te koop bij Patrick De Brock Gallery, stand 91d

‘In het werk van Julian Opie (*1958) zit dezelfde kilte als in de Anto Carte. De Britse hedendaagse kunstenaar geeft dagdagelijkse taferelen op een heel grafische, bijna geabstraheerde manier weer. Zijn handschrift is meteen herkenbaar: met enkele minimale verfstreken schildert Opie hier een vrouw zoals ze mag zijn. In al haar eenvoud, maar tevens ook in al haar kracht.’

3. Nimba schoudermasker, te koop bij Charles-Wesley Hourdé, stand 72b

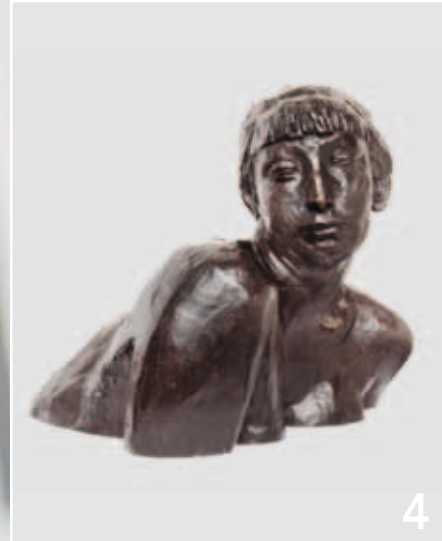
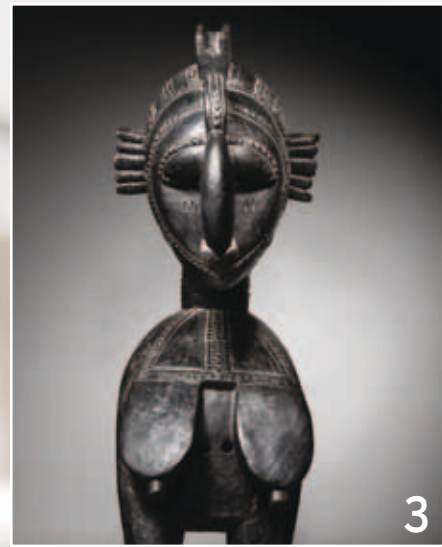
‘Heerlijk, dit schoudermasker. Het West-Afrikaanse kunstobject symboliseert de vrouw, maar dan gezien door de ogen van de Baga stam in Guinea. Het laat 19de eeuwse – vroeg 20ste eeuwse masker met de opvallende afhangende borsten is een symbool voor het moederschap. Het enorme beeld van 1m20 hoog straalt vrouwelijkheid uit, maar benadert de vrouw wel op een klassieke, functionele manier: als vruchtbaarheidssymbool. Het masker werd op de schouder gedragen door dansers bij geboortes, huwelijken, begrafenissen, oogstfeesten en andere ceremonies.’

4. ‘Contemplatie / Reflectie’ (1911) van Rik Wouters, te koop bij Galerie Oscar De Vos, stand 117c

‘Rik Wouters (1882 – 1916) loopt als een rode draad doorheen mijn jeugd. ‘Het Zotte Geweld’ is nog altijd mijn lievelingswerk in het Middelheim Museum. Zijn werken, en dan vooral zijn schilderijen, maken me gelukkig. Nel is Rik Wouters’ muze, en toch wordt ze steeds weer anders uitgebeeld, in al haar facetten. Het boeiende is: ik merk dat een nieuwe generatie Belgische hedendaagse kunstenaars weer met veel belangstelling kijkt naar de kunst uit die periode, bijvoorbeeld ook Jean Brusselmans of Frits Van den Berghe. Die kunst is helemaal nog niet afgeschreven of vergeten voor artiesten van nu.’

5. ‘Les Plongeurs’ (1944) van Fernand Léger, te koop bij Harold t’Kint de Roodenbeke, stand 29c

‘Het werk van de Franse kunstenaar Fernand Léger (1881 – 1955) heeft me altijd getroffen. Als kind ook al. Hij is voor mij de man die in alles schoonheid zag en een grote voorliefde had voor dynamiek en beweging. Het lijkt wel alsof hij het leven en de wereld door een roze bril bekeek. Uit zijn werk straalt ook een positieve ingesteldheid, een soort vooruitgangsgeloof. En dat optimisme werkt, ook nu nog, heel aanstekelijk. De compositie van zijn ‘Les Plongeurs’ gouache is voor mij één grote beweging, alsof het waterballet zich voor je ogen afspeelt.’

Frida Kahlo's korset

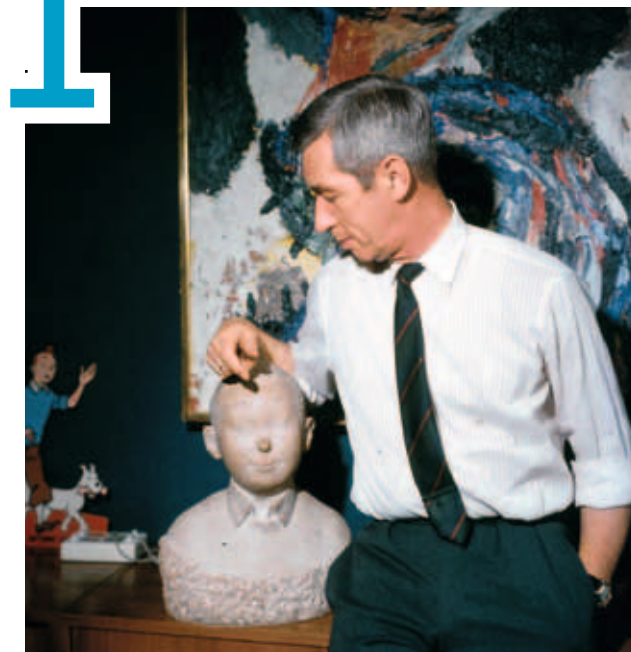
Eén van de absolute topstukken op BRAFA is ongetwijfeld dit korset van Frida Kahlo (1907 – 1954). Het wordt ook het pronkstuk van galeriste Sofie Van de Velde, die dit jaar debuteert op BRAFA. ‘Dit werk is symbolisch voor Frida Kahlo's leven,’ vertelt ze. ‘Ze maakte het korset in de jaren 50, als gevolg van haar ongeval in 1925 waarvan ze levenslang moest revalideren. Ze droeg in haar leven in totaal 28 orthopedische korsetten en onderging meer dan dertig operaties. Ze stierf uiteindelijk ook aan de complicaties van dat ongeval. Dit korset is een autonoom kunstwerk, dat ze zelf beschilderde met een ongeboren baby en met een hamer en sikkel. De foetus staat symbool voor het kind dat ze nooit kon krijgen, de hamer en sikkel voor de strijd die ze als vrouw moest voeren. Het plaasteren korset komt uit een privécollectie in Miami, maar was publiek al in verschillende musea te zien. Recent nog in het Londense Victoria & Albert Museum, vanwaar het naar BRAFA doorreisde. Op onze stand combineren we Kahlo's korset met een ‘hamer en sikkel’ van Andy Warhol. Hij maakte dat werk in volle Koude Oorlog, maar draaide de hamer en sikkel om: hij wou de strijdbijl begraven op een ludieke manier. Alle werken op de stand – met knalroze tapijt - draaien rond het thema ‘Looking at the world thru rose colored glasses’, een songtekst van Frank Sinatra. Op BRAFA willen we aantonen hoe kunst het leven rooskleuriger kan maken, zonder naïef te zijn voor de uitdagingen van onze tijd: het milieu, migratie, de positie van de vrouw, noem maar op.’

courtesy rodolphe janssen, Brussels photo
© Hugard & Vanoverschelde photography, Brussels

Een Karel Appel van Hergé

Op BRAFA hangen hier en daar werken uit beroemde collecties, die op de beurs een nieuwe eigenaar zoeken. Bij Galerie Rodolphe Janssen kan je 'Twee Figuren' van Karel Appel ontdekken, een schilderij uit 1954 dat een tiental jaar in de studio van Hergé - alias Georges Rémy - hing. 'De peetvader van Kuifje was een grote kunstliefhebber. In Kuifje en de Alfa-kunst, het laatste en nooit afgewerkte album, doet een kunsthandelaar mee, die Kuifje wou overgieten met polyester, zodat hij een kunstwerk zou worden. In zijn privéverzameling had Hergé (1907 – 1983) zelf werken van onder meer Antoine Mortier en Louis Van Lint en later zelfs van Roy Lichtenstein, Kenneth Noland en Andy Warhol,' zegt Rodolphe Janssen. 'Hergé was goed bevriend met Marcel Stal, de bezieler van Galerie Carrefour in Brussel, van wie hij dit werk kocht. Mijn vader Stéphane Janssen was een goede vriend van Hergé en was intermediair bij de verkoop van het werk aan een verzamelaar. Naast een goeie provenance heeft het werk ook een boeiende expogeschiedenis. Zo hing het in 1956 al op een groepstentoonstelling rond Nederlandse avant-garde in de Kunsthalle Bern in Zwitserland.'

Galerie Rodolphe Janssen, stand 94d

De kracht van pedigree

Op BRAFA is een goeie herkomst waardevol. Dat geldt zowel voor kunstwerken als voor kunsthandelaars.

Een Baoulé masker van André Derain

Over een indrukwekkende provenance gesproken: Didier Claes, een Brusselse specialist in Afrikaanse kunst, brengt op BRAFA een masker mee uit de privécollectie van André Derain (1880 – 1954). De wereldberoemde Franse schilder en beeldhouwer was samen met Henri Matisse één van de voortrekkers van het fauvisme. 'Dit portretmasker zat in zijn privécollectie,' zegt Didier Claes. 'Het laat 19de eeuwse dansmasker stelt een chef van de Baoulé, één van de belangrijkste stammen uit Ivoorkust. Kunstenaars als Gauguin, Picasso en Matisse inspireerden zich in hun werk op gelijkaardige Baoulé maskers. Derain was samen met Maurice de Vlaminck één van de eerste avant-gardekunstenaars, die vanaf het begin van de 20ste eeuw het expressieve potentieel van Afrikaanse kunst zag.'

Didier Claes, stand 95d

© Studio Philippe de FORMANOIR - PASO DOBLE

2

3x
beroemde
provenance

3

© Galerie David Aaron

Een Egyptisch reliëf van de Rockefeller

Eén van de belangrijkste kunstevenementen van 2018 was Christie's Peggy & David Rockefeller-veiling. Die bracht een recordbedrag van bijna 700 miljoen euro op. David Rockefeller was de laatste kleinzoon van John D. Rockefeller, een ondernemer en filantroop die zijn fortuin verdiende in de oliebusiness. De familie sponsorde ook de bouw van het Rockefeller Center in Manhattan, New York. De BRAFA-bezoekers krijgen dankzij Galerie Didier Aaron ook de kans om een stuk van de Rockefellerers te kopen. Het fragment van dit Egyptisch reliëf dateert uit de 19de dynastie, rond 1300 vóór Christus. Abby Aldrich Rockefeller, Davids moeder, kocht het in 1924 van een New Yorkse antiquair. Foto's van de woning van de Rockefellerers bewijzen dat het reliëf een ereplaats had tussen antiequiteiten en artefacten uit het Midden- en Verre Oosten. Na Abby's dood belandde het kunstobject bij Davids broer Winthrop Rockefeller. Bij diens dood in 1974 kocht David het over uit zijn nalatenschap. In zijn woning in New York stalde David het uit op zijn bureautafel.

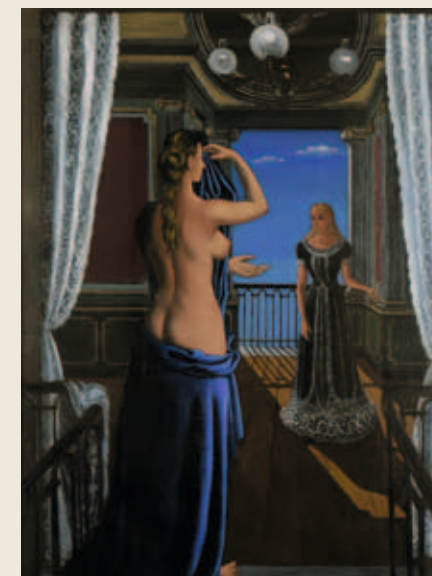
Galerie David Aaron, stand 92d

4 BRAFA dealers met legendarische afkomst

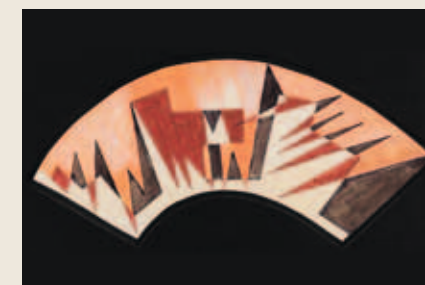
• Stern Pissarro

Camille Pissarro, de wereldberoemde Frans-Deense (neo)impressionist, is de overgrootvader van Lélia Pissarro. Zij runt nu samen met David Stern de galerie Stern Pissarro, die gespecialiseerd is in impressionistische, moderne en hedendaagse kunst. De Londense kunsthandel beheert wereldwijd de grootste stock werken van Camille Pissarro. De galerie is tegelijk ook een onderzoekscentrum rond het werk van de impressionist. Op BRAFA brengen zij als absolute topstuk 'Le Balcon' van Paul Delvaux mee: een raadselachtig vrouwen-naakt uit een Aziatische privécollectie.

Stern Pissarro, stand 121b

• Bertrand de Lavergne

© ZEFREY THROWEL

• Rosenberg & Co

Paul Rosenberg was één van de belangrijkste kunsthandelaars van de 20ste eeuw. In zijn galerie in de Parijse Rue La Boétie 21 verdedigde hij het werk van onder meer Braque, Léger, Matisse en Picasso. Toen de Nazi's zijn 'entartete' kunstcollectie in Parijs in beslag namen en verkochten, raakten veel topwerken verspreid over de wereld. In 1940 verhuisde de galerie naar New York, waar Pauls kleindochter Marianne nu Rosenberg & Co runt. Op hun debuut op BRAFA brengt zij zowel impressionisten, moderne kunst als hedendaagse kunst mee naar Brussel. Waaronder deze compositie uit 1925 van de Italiaanse futurist Giacomo Balla.

Rosenberg & Co, stand 64a

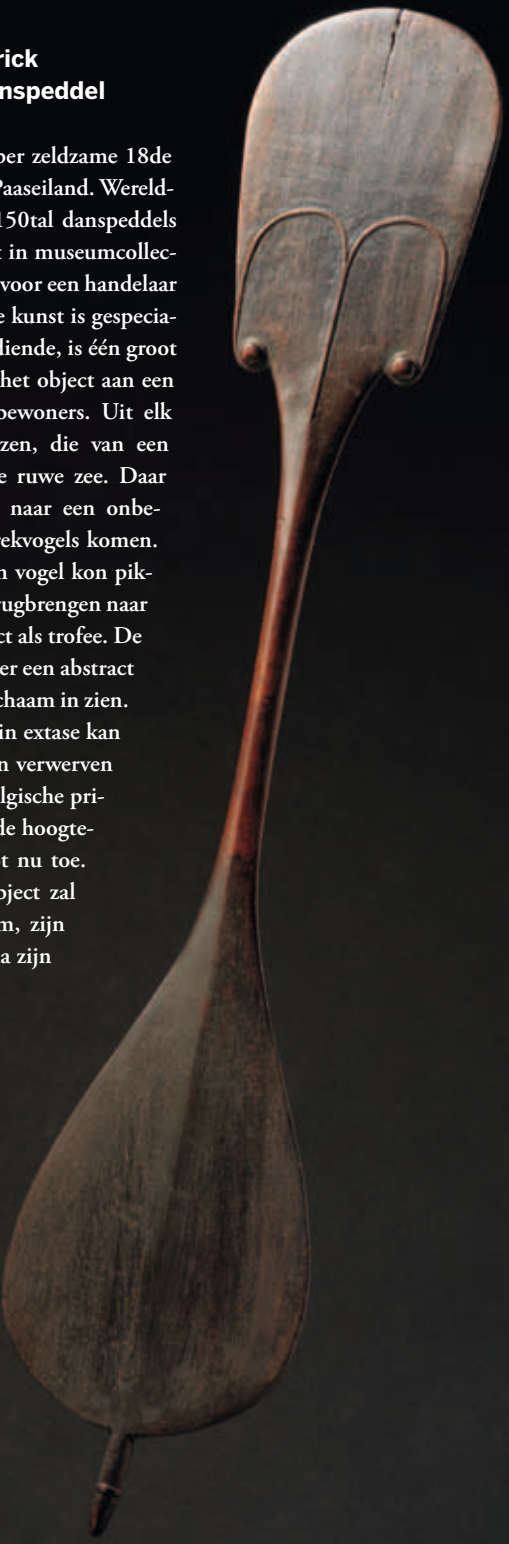

Bertrand de Lavergne, stand 3c

Het pronkstuk van Patrick Mestdagh: een rapa danspeddel

Patrick Mestdagh: ‘Deze super zeldzame 18de eeuwse ‘rapa’ komt van het Paaseiland. Wereldwijd zijn er maximaal een 150tal danspeddels bekend, waarvan 70 procent in museumcollecties. Het is een droomobject voor een handelaar zoals ik, die in niet-Europese kunst is gespecialiseerd. Waarvoor zo’n rapa diende, is één groot mysterie. Eén legende linkt het object aan een wedstrijd onder Paaseilandbewoners. Uit elk dorp werd een atleet gekozen, die van een bergflank snelde richting de ruwe zee. Daar zwom hij zo snel mogelijk naar een onbewoond eiland, waar enkel trekvogels komen. Wie het eerst een ei van zo’n vogel kon pikken en al zwemmend kon terugbrengen naar het Paaseiland, won dit object als trofee. De vorm is antropomorf: je kan er een abstract mensengezicht of vrouwenlichaam in zien. Het is zo mooi dat ik ervan in extase kan geraken. Dit topstuk kunnen verwerven en doorverkopen aan een Belgische privéverzamelaar, was één van de hoogtepunten van mijn carrière tot nu toe. De ‘ontmoeting’ met dit object zal ik nooit vergeten. Zijn vorm, zijn geur, zijn gewicht, zijn patina zijn in mijn brein getatoeëerd.’

© Paul Louis

De Kamer van de Antiquairs viert eeuwfeest op BRAFA

Een Kamer vol verhalen

In 2019 bestaat de Koninklijke Kamer van de Antiquairs en Kunsthandelaars 100 jaar. Tijd voor een nieuwe naam - ROCAD.be -, een jubileumboek én een prestigetentoonstelling met straffe stukken op BRAFA. Een voorsmaakje van wat u op die expo te zien krijgt.

Het pronkstuk van Francis Maere: ‘Portret van Isabelle Errera’ van Fernand Khnopff, 1893.

Francis Maere: ‘In mijn 30jarige carrière als kunsthandelaar passeerden honderden schilderijen door mijn handen, maar weinigen zijn zo blijven hangen als deze Khnopff. Ik herinner me nog perfect de dag dat ik oog in oog stond met dit prachtige portret. Al altijd heb ik een voorliefde gehad voor (zelf)portretten, omdat enkel de grootmeesters daarin uitblinken: denk maar aan Holbein, Rembrandt, Hals, Van Dyck, Géricault, Ingres, Goya, Bacon of Freud. Die verfijning, eruditie, delicate klasse en uitstraling: Khnopff borstelde een portret waar je moeilijk je blik kan van afhouden. Het gaat een gesprek met je aan, het interpelleert je. Toen hij dit portret in 1893 schilderde, was hij 35, het model Isabelle Errera 26. Het werk voelt als een ontmoeting tussen twee sterke karakters, die elkaar tegelijk aantrekken en afstoten. Isabelle en haar man Paul-Joseph Errera - een welstellende advocaat, die burgemeester van Ukkel werd – verzamelden zelf kunst. Ze waren ook betrokken bij de kunstbewegingen Les XX en La Libre Esthétique. Op het moment van dit portret was Khnopff al een gevierd kunstenaar in België, als voortrekker van het symbolisme en Les XX. Een stukje Belgische kunstgeschiedenis.’

Het pronkstuk van Tobias Desmet : een schaalmodel van de piramide van Cheops (1860)

Tobias Desmet: ‘Ik vond deze piramide op een Sotheby’s veiling, waar het foutief beschreven stond als een plaasteren model. In realiteit was het gemaakt in Franse kalksteen. Een kennis tipte me dat de piramide deel uitmaakte van de inventaris van het Château de Dampierre in Frankrijk. De sculptuur was hoogst waarschijnlijk besteld door Honoré Théodoric d’Albert de Luynes (1802-1867). De ‘Duc de Luynes’ was een extreem rijk en gecultiveerd man, die een grote kunstcollectie had. Hij moet de piramide besteld hebben naar aanleiding van zijn Grand Tour, waarvoor hij in 1864 in Egypte passeerde. Gezien het kunstobject in Franse steen is gemaakt, bestelde hij het wellicht nadien bij een Franse beeldhouwer. Bijzonder is dat de maker wellicht nooit het bouwwerk in het echt zag. Hij baseerde zich op gravures van de piramides en nam het perspectief ook over: de laagste stenen zijn groter dan die aan de top. Het is dus geen realistisch schaalmodel, maar een artistieke interpretatie. Als gepassioneerd egyptoloog heb ik het kunstobject in mijn privécollectie gehouden.’

Het pronkstuk van Victor Werner: ‘Aurora’ van Marcel Wolfers, 1910.

Victor Werner: ‘Marcel Wolfers beschouwde dit enorme beeld als een meesterwerk, want hij zette het op de cover van zijn catalogoog uit 1912. Tussen 1928 en 1932 besloot hij om het te lakken in een dieprode kleur, waardoor het een ongelofelijk dramatische glans krijgt. Van alle gelakte bronzen vond Marcel Wolfers dit zelf zijn belangrijkste werk. Op zijn retrospectieve in Brussel in 1932 zette hij het te koop voor 8000 Belgische frank, een enorme som in die tijd. Het beeld komt rechtstreeks uit de nalatenschap van Marcel Wolfers. De kwaliteit en het formaat (74cm) bliezen me echt omver. De sokkel in zwarte ‘noir de Mazy’ marmer is perfect geproportioneerd en speciaal door Wolfers ontworpen voor dit beeld. De sculptuur deed me qua kwaliteit, expressie en dramatiek meteen denken aan het werk van Adolfo Wildt (1868 – 1931), de Italiaanse beeldhouwer. Tegelijk roept het referenties op aan Romeinse of Griekse bustes. Neoklassieke kunst fascineert me al lang. Als antiquair probeer ik zoveel mogelijk kunstwerken samen te brengen waarin je die neoklassieke sfeer terugvindt, zowel in de 19de eeuw als in de 20ste eeuw.’

Het pronkstuk van Jan Muller : een anonieme 16de eeuwse Gentse triptiek

‘Het is niet het duurste stuk dat ik ooit verkocht. Maar misschien wel het interessantste. We kunnen het namelijk met zekerheid aan Gent linken. Het werk is in de 16de eeuw gemaakt voor een klooster of een kerk, gelegen in de Oude Houtlei, op een steenworp van mijn galerij in de Burgstraat. De triptiek is bijzonder zeldzaam. De achterkant van de luiken stelt de dood voor, in de vorm van een skelet, dat aflaten krijgt van een burger. Zo koopt het zijn zielenheil af. Het binnenluik is de ‘ecce homo’ uit het Nieuwe Testament en Mozes met de Stenen Tafelen uit het Oude Testament. De donateurs staan centraal afgebeeld met oud-Nederlandse teksten in de banderollen: ‘Hoop is mijn troost,

wie weet hoe boete varen zal’. Tussen de donateurs zien we een oude vrouw, misschien wel de moeder die is gestorven. Die figuur komt ook terug in de cirkel, waar haar lichaam al grotendeels is verteerd. De schilder van dit werk kennen we niet. Maar de triptiek is bijzonder goed bewaard. Zelfs de lijst is uit de tijd en voorzien van oude teksten en monogrammen. Een absoluut muuseaal werk. Het stuk was destijds van mijn grootmoeder, die het in de jaren ‘60 of ‘70 verkocht aan haar beste klant van toen : een verzamelaar uit Lokeren. Mijn vader kon het terugkopen in de jaren ‘90 en hield het sindsdien altijd bij. Nu zit het in mijn privécollectie. Ik heb aan mijn vader beloofd het nooit te verkopen.’

Toegangsprijs

Individueel: 25 €

Groepen (≥ 10 pers.): 15 € per persoon

16-26 jaar: 10 €

< 16 jaar: gratis

Online tickets via www.brafa.art
of aankoop ter plaatse

Combitickets*:

1 toegangsticket + 1 catalogus 30 €

2 toegangstickets + 1 catalogus 55 €

Catalogus*: 15 €

combitickets en catalogus kunnen
uitsluitend ter plaatse aangekocht worden

Parking

Bewaakte parking op de site van Tour & Taxis: 6 € | Gratis shuttle-dienst BMW

Diensten

Concierge, restaurants, champagnebars,
vestiaire, speciale toegang voor minder-
validen, WIFI

Contact

T: +32 (0)2 513 48 31

✉ info@brafa.be / www.brafa.art

Volg BRAFA ook op Facebook, Twitter,
Instagram, LinkedIn en Youtube

Exposanten

A David Aaron | Galerie AB | d'Arschot
& Cie | Art et Patrimoine - Laurence Lenne
| ArtAncient | Galerie Ary Jan **B** Bailly
Gallery | Helene Bailly Gallery | Albert
Baronian | Belgian Fine Comic Strip Gallery
| Galerie de la Béraudière | Galerie Berès
| Galerie Berger | Berko Fine Paintings |

Galerie Claude Bernard | Galeria Bernat
| Bernier/Eliades Gallery | Boon Gallery |
Galerie Alexis Bordes | Bernard Bouisset
| Galerie Boulakia | Bowman Sculpture |
Brame & Lorenceau | Brenske Gallery |
Brune Fine Art **C** Cabinet of Curiosities -
Honourable Silver Objects | Galerie Cento
Anni | Chambre professionnelle belge de
la Librairie ancienne et moderne (CLAM)
- Belgische Beroepskamer van Antiquaren
(BBA) | Chiale Fine Art | didier Claes
Gallery | Cortesi Gallery | Costermans
| Galerie Cybele **D** Pierre Darteville |
De Backker Medieval Art | Patrick De
Brock Gallery | Galerie Oscar De Vos | De
Wit Fine Tapestries | Deletaille Gallery |
Galerie Delvaille | Gallery Desmet | Galerie
Christian Deydier | Die Galerie | Martin
Doustar **E** Galerie Eberwein | Xavier
Eeckhout | Epoque Fine Jewels **F** Yann
Ferrandin | Finch & Co | Galerie Fleury
G Galerie des Modernes | Dario Ghio |
Galerie Gilgamesh | Gladstone Gallery |
Galerie Grand-Rue Marie-Laure Rondeau
| Bernard de Grunne Tribal Fine Arts
| Grusenmeyer-Woliner **H** Galerie
Harmakhis | Philippe Heim | Marc
Heiremans | Heritage Gallery | Christophe
Hioco | Charles-Wesley Hourdé | Huberty
& Breyne Gallery | Galerie Hurtebize
I Galerie L'Ibis **J** Galerie Jamar |
Rodolphe Janssen **K** Harold t'Kint de
Roodenbeke **L** Lancz Gallery | Galerie
Alexis Lartigue | Galerie Bertrand de
Lavergne | Galerie Le Beau - Gokelaere
| Lemaire | Leysen **M** Galerie Maeght |
Francis Maere Fine Arts | Kálmán Maklár
Fine Arts | Galerie Martel-Greiner |
Maruani Mercier | Galerie Mathivet |
Meessen De Clercq | Montagut Gallery
| Galerie Montanari | Sandro Morelli |
Morentz | Mullany | Jan Muller Antiques |

Klaas Muller **O** Opera Gallery | Osborne
Samuel Gallery **P** La Patinoire Royale
/ Galerie Valérie Bach | La Pendulerie |
Galerie Alexis Pentcheff | Phoenix Ancient
Art | Guy Pieters Gallery | Porfrius
Kunstkamer | Eric Pouillot | Galerie
de la Présidence | Galerie Günter Puhze
GmbH **R** Maison Rapin | Repetto
Gallery | Röbbig München | Robertaebasta
| Rosenberg & Co **S** Galerie Schifferli
| Serge Schoffel – Art Premier | Galerie
Schoffel de Fabry | Clara Scremini Gallery
| Galerie Seghers | Pierre Segoura | Sèvres
| Herwig Simons | Galerie Sismann |
STEINITZ | Stern Pissarro Gallery | Simon
Studer Art Associés **T** Galerie Taménaga |
Theatrum Mundi | Theunissen &
de Ghellinck | Omer Tiroche Gallery |
Galerie Patrice Trigano **U** Univers du
Bronze **V** Gallery Sofie Van de Velde
| Floris van Wanroij Fine Art | Samuel
Vanhoegaerden Gallery | Axel Vervoordt |
Galerie Florence de Voldère | Galerie von
Vertes | N. Vrouyr **W** Victor Werner |
Whitford Fine Art | Willow Gallery

Colofoon

Redactie : BRAFA | Opmaak : Jos Verbeeck
Verantwoordelijk uitgever :
Harold t'Kint de Roodenbeke,
Ernest Allardstraat 31, 1000 Brussel
Hoofzetel: Antiekbeurs van België vzw,
Tour & Taxis – Royal Depot,
Havenlaan 86 C bus 2A, 1000 Brussel